

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 9. Методика вирішення юридичних кейсів:
теоретичні та практичні аспекти**

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	08 «Право»
Спеціальність:	081 «Право»
Освітня програма:	«Право»

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика вирішення юридичних кейсів: теоретичні та практичні аспекти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Право» ПВНЗ «Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука».

Розробник:

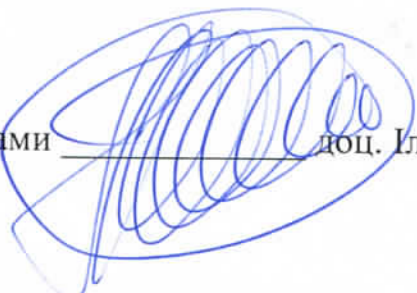
доктор юридичних наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Ільків Олег Васильович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол від «1» вересня 2022 року № 1.

Завідувач кафедри  доц. Ільків О.В.

Робочу програму погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми  доц. Ільків О.В.

Схвалено навчально-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 1 від «01» вересня 2022 р.

Голова НМК  доц. Оверчук О.В.

1.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 081 Право	обов'язковий компонент освітньої програми	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 08 Право	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	10 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	10 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		80 год.	100 год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Анотація навчальної дисципліни. В межах даної навчальної дисципліни розглядаються питання процесу та технології вирішення юридичних кейсів як базової професійної навички юриста. Основними видами навчальних занять є лекційні та практичні заняття, а також систематична самостійна робота студентів.

У лекційному курсі вивчається технологія вирішення юридичних кейсів: зв'язок кейс-методу як виду освітньої діяльності з професійними навичками юриста, елементи професіограми юриста та компетентності випускника; види юридичної техніки та її значення у практичній діяльності; способи трактування норм права та змісту договору; етапи аналізу справи та вироблення позиції щодо рішення; стилі вирішення справи та алгоритм рішення тощо. Практичні заняття орієнтовані на засвоєння технології та алгоритму вирішення юридичних кейсів у сфері реалізації права та застосування її для вирішення конкретних справ. На заняттях вирішуються навчальні завдання, які відтворюють типові ситуації, що зустрічаються в судовій практиці та діяльності суб'єктів підприємництва.

Мета дисципліни полягає в досягненні глибокого (фахового) розуміння студентами технології, етапів та алгоритму вирішення конкретної юридичної справи та вироблення практичних навичок з аналізу практичних ситуацій та формування правової позиції.

Завдання (навчальні цілі) навчальної дисципліни спрямовані на оволодіння студентами знаннями щодо професіограми юриста, її основних елементів, впливу кейс-методу на формування професійних навичок юриста, видів юридичної техніки, способів, методів, етапів аналізу справ, прийомів і способів вироблення позиції у справі, алгоритму дій з вирішення практичної справи та коректного оформлення результатів.

Під час лекційних та практичних занять, самостійної роботи студенти, майбутні фахівці з права, **набувають таких компетентностей: ЗКЗ (загальні компетентності), СК (спеціальні, фахові компетентності).**

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК 16. Здатність до надання первинної та вторинної правової допомоги військовослужбовцям та учасникам бойових дій.

Опанувавши дисципліну «Методика вирішення юридичних кейсів: теоретичні та практичні аспекти» студенти повинні володіти такими **результатами навчання:**

РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

РН 18. Мати практичні навички із процесуального супроводу (цивільних і адміністративних справ, кримінальних проваджень) військовослужбовців та учасників бойових дій.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Професіограма юриста та компетентності випускника освітньо-професійної програми магістра права

Професійні якості та навички юриста. Кваліфікаційні вимоги до практикуючого юриста.

Професіограма як система професійних навичок юриста.

Загальнопрофесійні навички юриста (володіння юридичною технікою, дослідження фактів, пошук правових норм, аргументація рішення, складання юридичних документів, сприяння в досягненні компромісу протилежних сторін, медіація та ін.).

Загальнокомунікативні навички юриста (установлення та підтримання контактів, інтерв'ювання клієнта, публічні виступи, використання різноманітних технік спілкування тощо).

Організаційні навички юриста (планування власної діяльності, раціональний розподіл часу, організація робочого місця, робота з ПК, базами даних тощо, діловодство, управління та контроль виконаних рішень, облік, звітність, підвищення кваліфікації тощо)

Кореляція компетентностей випускника з основними елементами професіограми практикуючого юриста. Інтегральна компетентність випускника освітньо-професійної програми магістра права. Загальні компетентності випускника освітньо-професійної програми «Право». Спеціальні (фахові, предметні) компетентності випускника освітньо-професійної програми «Право».

Соціальна роль юриста. Особистісні якості юриста та їх вплив на професію правника.

Тема 2. Кейс-метод в освітній діяльності та професійні навички юриста

Види інтерактивних методик навчання у системі вищої юридичної освіти (творчі, проблемні завдання, робота в малих групах, публічні виступи, участь у юридичній клініці тощо).

Кейс-метод як засіб активізації навчального процесу та формування практичних навичок майбутнього юриста. Поняття кейсу. Особливості кейсів (проблемність, незавершеність, персоналізація, нейтральність (відсутність оцінки фактів), повнота інформації, типовість).

Види кейсів (навчальні, допоміжні, кейси-вправи, кейси-рішення, кейси-казуси, комплексні кейси).

Навчальні цілі кейсів. Спрямованість кейс-методу на формування професійних навичок юриста: вивчення та аналіз фактів, оцінювання доказів, аналіз справи, пошук законодавчих норм, трактування норм права, дослідження судової практики, вироблення та аргументація позиції у справі тощо.

Тема 3. Юридична техніка та її значення для вирішення практичної справи

Поняття юридичної техніки. Відокремлення юридичної техніки від суміжних явищ (підписання документа, експертиза документа, тлумачення змісту документа тощо).

Елементи юридичної техніки. Правила юридичної техніки: повнота правового регулювання відповідної сфери, конкретність регулювання, коректність використання юридичних конструкцій, системність регулювання, чіткість формулювань, ясність і доступність мови закону, однозначність юридичних термінів, оптимальна ємкість формулювань (лаконічність), уніфікація форм і структури відповідних юридичних документів).

Засоби юридичної техніки: юридичні конструкції, юридичні принципи, юридичні засоби, юридичні фікції, юридична мова. Прийоми юридичної техніки: стилі викладення правової позиції, структурованість та логіка викладення думок, використання додатків, переліків, банкетних норм тощо.

Робота з юридичними документами як фахова компетентність юриста. Універсальні вимоги до юридичних документів

Тема 4. Тлумачення правових норм та тлумачення договору у системі навичок правника

Норми права як об'єкт тлумачення з метою вирішення юридичної справи (казусу).

Формальна визначеність, системність та структурованість норм права.

Поняття тлумачення норм права та його значення в аргументації рішення.

Технологія тлумачення норм права. Буквальний (мовний) спосіб трактування норм права.

Логічний спосіб тлумачення правових норм. Системний спосіб тлумачення норм права.

Історичний та функціональний способи трактування правових норм і їх мета.

Значення правових позицій вищих судових інстанцій щодо тлумачення правових норм.

Зміст договору як об'єкт тлумачення. Суб'єкти та мета тлумачення умов договору. Правила тлумачення умов договору (буквальний спосіб; системний спосіб тлумачення умов договору; тлумачення договору відповідно до намірів сторін; тлумачення договору відповідно до його мети; тлумачення умов «всупереч договору»).

Інтерпретація оціночних категорій у праві та її значення для вирішення справи.

Тема 5. Аналіз справи як професійна навичка юриста

Діяльність з аналізу справи як комплекс навичок юриста. Етапи аналізу справи. Аналіз фактичних обставин. Установлення та аналіз фактів (їх відокремлення від суб'єктивних думок, оціночних суджень, припущень).

Правова кваліфікація обставин справи. Пошук правових норм, які регулюють конкретні (або аналогічні) відносини; оцінка відповідності обставин справи приписам правових норм.

Визначення факту наявності порушення норм права (умов договору) та його характеру.

Аналіз та оцінювання доказів. Визначення переліку та допустимості доказів у справі, їх переконливості, повноти. Усунення недопустимих доказів. Особливості оцінювання фактів у цивільних та господарських справах.

Тема 6. Вироблення та реалізація позиції у справі

Позиція у справі як версія об'єктивної оцінки обставин справи та аргументованого рішення. Матеріальна та процесуальна рівність сторін приватноправового спору та її вплив на формування позиції у праві. Значення принципу диспозитивності для вироблення позиції та вирішення справи.

Головні етапи та фактори, які впливають на вироблення правової позиції. Уточнення проблеми, вивчення змісту вимоги сторони, яка претендує на захист права та/або інтересу; установлення порушення закону (договору) відповідно до фактичних обставин справи.

Правильний вибір правової норми, яка максимально відповідає «фабулі» справи. Визначення фактів, які покладаються в основу вироблення позиції по справі, та їх відповідна інтерпретація.

Визначення переліку доказів на підтвердження позиції (та спростування позиції протилежної сторони). Висунення версії рішення, яке спирається на інтерпретацію фактів, оцінку доказів, тлумачення правових норм.

Реалізація виробленої позиції шляхом викладення в позовній заяві або запереченні проти позову.

Тема 7. Експертний та судовий стилі вирішення справи

Стиль вирішення справи, його сутність і функції. Судовий стиль вирішення справи та його особливості. Особливості експертного стилю вирішення справи. Нейтралітет та економія як функції експертного стилю. Етапи експертного стилю: визначення проблеми (питання), окреслення юридичних умов настання наслідку, застосування правової норми, висновок.

Переваги експертного стилю.

Тема 8. Особливості вирішення юридичних кейсів військовослужбовців та учасників бойових дій

Види юридичних справ приватного права (модельні; засновані на судових рішеннях; засновані на матеріалах зі ЗМІ тощо). Специфіка умов, які визначаються по справі (повнота, чіткість, однозначність умов; неприпустимість абстрактного домислювання умов).

Особливості структури норм права, що впливають на вирішення справ.

Значення аналогії закону та аналогії права при вирішенні справ у сфері приватного права.

Значення правових позицій вищих судових інстанцій в цивільних та господарських справах.

Значення рішень Європейського Суду з прав людини у сфері приватного права.

Тема 9. Алгоритм вирішення юридичних казусів

Схема вирішення юридичної справи та її функції. Вимоги до схеми рішення.

Послідовність вирішення юридичної справи: знайомство з умовами; визначення фактів (фактичних обставин); визначення суб'єкта права; аналіз змісту цього права; визначення юридичної підстави права, конкретної правової норми, яка підлягає застосуванню; співставлення фактичних обставин з приписами правової норми (ознаками правової підстави); юридична аргументація; формулювання рішення (результату).

4.

Структура навчальної дисципліни

Тематика модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Професіограма юриста та компетентності випускника освітньо-професійної програми магістра права	20	2	2			16	20	2	2			16
Тема 2. Кейс-метод в освітній діяльності та професійні навички юриста	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 3. Юридична техніка та її значення для вирішення практичної справи	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 4. Тлумачення правових норм та тлумачення договору у системі навичок правника	10		4			6	10		2			8
Тема 5. Аналіз справи як професійна навичка юриста	20		4			16	20					20
Тема 6. Вироблення та реалізація позиції у справі	10		4			6	10					10
Тема 7. Експертний та судовий стилі вирішення справи	10		4			6	10					10
Тема 8. Особливості вирішення юридичних кейсів військовослужбовців та учасників бойових дій	20	2	4			14	20	2	2			16
Тема 9. Алгоритм вирішення юридичних казусів	10	2	4			4	10	2				8
Усього годин	120	10	30	-	-	80	120	10	10	-	-	100

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Професіограма юриста та компетентності випускника освітньо-професійної програми магістра права	2
2	Тема 2. Кейс-метод в освітній діяльності та професійні навички юриста	2
3	Тема 3. Юридична техніка та її значення для вирішення практичної справи	2
4	Тема 4. Тлумачення правових норм та тлумачення договору у системі навичок правника	4
5	Тема 5. Аналіз справи як професійна навичка юриста	4
6	Тема 6. Вироблення та реалізація позиції у справі	4
7	Тема 7. Експертний та судовий стилі вирішення справи	4
8	Тема 8. Особливості вирішення юридичних кейсів військовослужбовців та учасників бойових дій	4
9	Тема 9. Алгоритм вирішення юридичних казусів	4
	Разом:	30

6. Самостійна робота

№ з / п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Професіограма юриста та компетентності випускника освітньо-професійної програми магістра права	16
2	Тема 2. Кейс-метод в освітній діяльності та професійні навички юриста	6
3	Тема 3. Юридична техніка та її значення для вирішення практичної справи	6
4	Тема 4. Тлумачення правових норм та тлумачення договору у системі навичок правника	6
5	Тема 5. Аналіз справи як професійна навичка юриста	16
6	Тема 6. Вироблення та реалізація позиції у справі	6
7	Тема 7. Експертний та судовий стилі вирішення справи	6

8	Тема 8. Особливості вирішення юридичних кейсів військовослужбовців та учасників бойових дій	14
9	Тема 9. Алгоритм вирішення юридичних казусів	4
	Разом:	80

7.Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять	Форми контролю	Кількість балів
Тема 1. Професіограма юриста та компетентності випускника освітньо-професійної програми магістра права	Анотація матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Представлення анотованого матеріалу. Усне опитування.	6
Тема 2. Кейс-метод в освітній діяльності та професійні навички юриста	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної роботи	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень.	6
Тема 3. Юридична техніка та її значення для вирішення практичної справи	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичних	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Робота з Інтернет- ресурсами	6
Тема 4. Тлумачення правових норм та тлумачення договору у системі навичок правника	Анотація матеріалу за темою. Виконання завдань практичної роботи	Представлення анотованого матеріалу. Усне опитування.	7
Тема 5. Аналіз справи як професійна навичка юриста	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних занять. Підготовка презентацій	Здача виконаних практичних завдань. Представлення презентацій.	7
Тема 6. Вироблення та реалізація позиції у справі	Анотація матеріалу за темою. Виконання практичних занять. Підготовка презентацій	Здача виконаних практичних завдань.	7
Тема 7. Експертний та судовий стилі вирішення справи	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних занять. Підготовка презентацій	Здача виконаних практичних завдань.	7
Тема 8. Особливості	Опрацювання	Здача виконаних	7

вирішення юридичних кейсів військовослужбовців та учасників бойових дій	лекційного матеріалу. Виконання практичних занять. Підготовка презентацій	практичних завдань.	
Тема 9. Алгоритм вирішення юридичних казусів	Анотація матеріалу за темою. Виконання практичних занять. Підготовка презентацій	Здача виконаних практичних завдань.	7

Індивідуальні завдання

Зміст самостійної роботи студента

Самостійна робота студента спрямована на поглиблене засвоєння змісту навчальної дисципліни, формування вмінь та навичок самостійної навчальної діяльності.

Самостійна робота теоретичного спрямування дозволяє поглибити засвоєння теоретичного матеріалу, підготуватися до навчальних занять. Залежно від інформаційного джерела для самостійного опрацювання навчального матеріалу використовують такі методи: аналіз, синтез, порівняння, класифікація, реферування, підготовка повідомлень та доповідей, написання творів-есе, наукових праць, складання тестів, підготовка презентацій, складання схем, порівняльних таблиць тощо.

Самостійна робота практичного спрямування має на меті формування і розвиток практичних умінь та навичок. Залежно від типу навчального завдання використовують такі методи: вирішення конкретних задач та ситуацій фахового спрямування, вирішення модельованої ситуації, проведення дослідження, виконання індивідуального (групового) проекту тощо.

Самостійна робота студентів передбачає виконання різних видів завдань: обов'язкові та вибіркові, індивідуальні та групові, у вигляді окремих завдань до кожної теми або комплексних самостійних робіт з кількох тем.

Контроль і оцінювання результатів самостійної роботи студентів здійснює викладач на навчальних заняттях або консультаціях.

4.2. Порядок оцінювання індивідуальних завдань самостійної роботи (за вибором студента) з навчальної дисципліни

Виконання індивідуального завдання є правом студента та умовою отримання відповідних балів за його виконання. Студент самостійно обирає, який саме вид (види) індивідуальних завдань він виконуватиме, проте конкретне завдання одержує від викладача.

З даної дисципліни виконуються такі види індивідуальних робіт:

- 1) вирішення юридичних кейсів з оформленням у вигляді письмової роботи або презентації відповідно до заданого алгоритму;
- 2) добір та аналіз рішень Європейського Суду з прав людини, які мають значення для вирішення майнових спорів в Україні.

Індивідуальне завдання видається викладачем персонально для кожного студента. Таке завдання виконується студентом самостійно або (за рішенням викладача) в малій групі. У разі виконання завдання в малій групі авторство студентів є спільним і робота оцінюється в цілому, а кожен учасник отримує однакову кількість балів.

8. Методи навчання

1. Лекції із застосуванням пояснювально-ілюстративного методу, із використанням роздаткового матеріалу та мультимедійних презентацій.
2. Практичні заняття з застосуванням інтерактивних методів проведення практичних занять (режим бесіди, діалогу).
3. Складання опорного конспекту теми, побудова структурної схеми окремого питання, систематизація інформації у вигляді таблиці тощо;
4. Методи та прийоми активізації навчальної діяльності студента під час лекційних

та практичних завдань (дискусія, дебати тощо).

5. Поточне консультування. Самостійна робота студентів з літературними та Інтернет-джерелами.

6. Презентація результатів виконаних завдань та досліджень студентом.

9. Методи контролю

При вивченні здобувачами дисципліни «Методика вирішення юридичних кейсів: теоретичні та практичні аспекти» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань тощо;

- контроль самостійної роботи, представлення презентацій;
- індивідуальне та фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- аналіз та оцінювання результатів навчання;
- тестовий підсумковий контроль.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти:

1. Місце і соціальне призначення юридичної професії у суспільстві та державі: проблеми та перспективи.
2. Державна політика у сфері правової освіти: сучасні тенденції.
3. Проблеми та перспективи розвитку юридичної освіти.
7. Учасники навчально-виховного процесу вищих навчальних закладів юридичної освіти.
8. Конкретно-наукові та спеціально-наукові методи юридичної науки.
9. Проблеми та перспективи розвитку юридичної освіти.
10. Наукові юридичні установи в Україні.
11. Професіоналізм, незалежність, компетентність практичної юридичної діяльності.
12. Повага та не порушення прав, свобод і законних інтересів суб'єктів суспільних відносин у практичній юридичній діяльності.
13. Конфліктність, інформативність, гласність і конфіденційність практичної юридичної діяльності.
14. Співвідношення правової культури юриста та правової культури суспільства.
15. Принцип політичного нейтралітету як складова політичної культури юриста.
16. Система психічних властивостей особи юриста.
17. Деформації етичної культури юриста та шляхи їх подолання.
18. Деформації естетичної культури юриста та шляхи їх подолання.
19. Проблеми формування економічної культури юриста.
20. Проблеми формування екологічної культури юриста.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					(залік)	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100
6	6	6	7	7	7	7	7	7		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

13. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	зараховано
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизовувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабе їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	не зараховано
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з	

		викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	
--	--	--	--

14. Методичне забезпечення

1. Посібники
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Пакети тестових завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

15. Рекомендована література

Основна література

1. Методика вирішення юридичних задач (казусів) теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. / Б. Шлоєр, В. Поєдинок, І. Лукач, О. Косілова; за аг. Редакцією Р. Мельника. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 160 с.
2. **Теньков С. Помилки в юридичних документах: попередження та уникнення. Юрінком Інтер. 2020. 235с.**
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV зі змінами. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22. Ст. 144.
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV зі змінами. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.

Додаткова література

1. Практика застосування окремих норм Цивільного кодексу України: Практ. посіб. , Кол. авт. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 272 с.
2. Цивільне право. Практикум: Навчальний посібник./ Відп.ред. Р. А. Майданик, Н, С, Кузнецова, О. В. Дзера. – К. Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 624 с.
3. Майданик Р. А. Методика вирішення юридичного казусу в приватному праві Німеччини та України, Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки, 2014, Т. 155, С. 52-58. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMAun_2014_155_15

Інформаційні ресурси

Рекомендовані е-ресурси: 1. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/> 2. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>